

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Tahliyesi için Komisyonunuz ve Adalet bakanlığı başta olmak üzere ilgili birçok kuruma başvuru yaptığımız ancak hala Metris R tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda olan ağır hasta mahpus Abdulkadir Kuday'ın durumu her geçen gün ağırlaşmaktadır.

Kuday, 2021'de bel fitiği ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yatalak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir.

20 Ağustos 2024'te Kuday, durumunun ağırlaşması üzerine Başakşehir Çam ve Sakura Hastanesi'ne kaldırılmıştır. Burada insan onuruna aykırı koşullarda tutulmuş, hastane ve hapisane görevlilerinin kötü muamelesine maruz kalmıştır. Ailesinden birinin refakatçi olarak yanında kalmasına izin verilmemiş, tuvalet ihtiyacını tek başına gideremeyen Kuday'a hiçbir görevli yardımcı olmamıştır. Su ve yemek ihtiyaçları da karşılanmayan hasta mahpus, insanlık dışı bu koşullarda tedavi olması mümkün olmadığı için hapishaneye geri dönmek istemiş, ancak "tedaviyi reddettiği" gerekçesiyle hapishaneye götürüldüğü basına yansımıştır. Oysa mahpus tedaviyi değil insanlık dışı koşulları ve kötü muameleyi reddetmektedir.

2 Eylül 2024 günü avukatları hapishanede kendisiyle görüşme gerçekleştirmiştir. Kuday, avukat görüş odasına sedyeye gelmiştir ve 40 kilonun altına düştüğü, kemiklerinin görüldüğü, sürekli sırt üstü yatması nedeniyle kemiklerin sırtına battığı ve bu sebeple sırtının tahriş olduğu, nefes almakta güçlük çektiği bizzat avukatlarca da gözlemlenmiştir. Avukatının hastanedeki sağlıkçılarla yaptığı görüşmede, hastaneye getirilmesi halinde entübe edileceği, aksinin mümkün olmadığı, artık bu aşamaya geldiği, kalbinin her an durabileceği öğrenilmiştir.

2023 yılında yaptığı af başvurusu cumhurbaşkanlığınca reddedilen Kuday'ın hastalık nedeniyle infazının geri bırakılması talebinin reddedilme gerekçesi İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesidir.

AİHM'in daha önce Türkiye'yi mahkum ettiği Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarında belirttiği gibi ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının ömür boyu sürmesinin AİHS'in 3. maddesinde düzenlenen işkence ve kötü muamele yasağını ihlal ettiği herkesin malumdur. Hiçbir şekilde salıverilme ihtimali taşımayan bu düzenlemenin değiştirilmesi, en geç yirmi beşinci yılda mahpuslara koşullu salıverilme yani tahliye imkanı, "umut hakkı" tanınması gerekirken hasta mahpuslar özelinde dahi hiçbir yasal değişiklik yapılmayarak mahpusların hapishanede ölüme terk edilmesi artık can yakıcı bir hal almıştır. Hapishanelerde bu kanun maddesi sebebiyle tahliye edilmeyen hasta, yaşlı ve hapishanede kalması hayatı için tehlike arz

eden yüzlerce mahpus bulunmaktadır. Abdulkadir Kuday bunlardan sadece biridir. Geline aşamada derhal yasal değişiklik yapılmaması veya af sağlanmaması halinde hapisshanedede yaşamını yitirmesinden endişe duymaktayız.

Türkiye'nin insan hakları alanında taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ile Anayasa ve diğer ilgili mevzuat gereği hapisshaneler ne disiplin ne de güvenlik, hiçbir gerekçeyle insan onuruna aykırı uygulama merkezlerine dönüşemezler. Hasta mahpusların tedavilerinin engellenmesiyle hapisshanedede ölüme mahkum edilmeleri apaçık işkencedir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu ile kurulmuş olan Komisyonunuzun, bu kanununun 4'üncü maddesi b bendinde :*"Türkiye'nin insan hakları alanında taraf olduğu uluslararası andlaşmalarla T.C. Anayasası ve diğer milli mevzuat ve uygulamalar arasında uyum sağlamak amacıyla yapılması gereken değişiklikleri tespit etmek ve bu amaçla yasal düzenlemeler önermek"* şeklinde görev tanımı yapılmıştır. Bu bağlamda işkencenin önlenmesi başta olmak üzere tüm insan hakları ihlallerini gidermek ve ilgili yasal düzenlemeleri önermek Komisyonunuzun yasal görev ve sorumluluğu altındadır.

Tüm bu nedenlerle,

- Metris R Tipi Kapalı hapisshanesindeki hasta mahpus Abdulkadir Kuday'ın derhal af başvurusunun kabul edilerek serbest bırakılmasını ve tedaviye erişiminin sağlanmasını,
- Hastalık nedeniyle infazının geri bırakılması önündeki yasal engel olan İnfaz Kanunu'nun 25. maddesinin 1. fıkrasının (1) bendinin yürürlükten kaldırılması için Komisyonunuzun derhal gerekli çalışmaları başlatmasını,
- Ağır hasta mahpusun serbest bırakılana dek geçen sürede insan onuruna uygun koşullarda tedavisinin sağlanması amacıyla ailesinden birinin refakatiyle hastanede insan onuruna uygun koşullarda tedavi edilmesini,
- Mahpusun her an yaşamını yitirebileceği dikkate alınarak tüm bu işlemlerin ivedi ve gerekli hassasiyetler gözetilerek gerçekleştirilmesini,
- Tüm bu acil talepler doğrultusunda gerekli girişimlerde bulunmak ve konuyu gündeme almak üzere Komisyon üyelerinin bir an önce toplanmak üzere acil toplantıya çağrılmalarını talep ederiz 23/09/2024

Newroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Kamuran TANHAN

Mardin Milletvekili